

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Posl.br. P-2111/2024-25

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Vanesi Brizić Bahun kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Anite Damjanović iz Zaprešića, Ulica Rakitovec II br. 4, OIB: 63624632705, zastupane po punomoćniku Tomislavu Valičeviću, odvjetniku u Zagrebu, protiv tuženika Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, zastupanog po punomoćniku Ivi Šućuru, odvjetniku u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane javne i glavne rasprave zaključene dana 16. rujna 2026. godine u prisutnosti punomoćnika tužiteljice Domagoja Kapetanića, odvjetnika, a u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, dana 29. listopada 2026. godine

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba pod točkom 4. Ugovora o kreditu br. 312951 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišne knjige, solemniziran 24. listopada 2008. godine kod javnog bilježnika Zorke Čavajde, posl.br. ovjere OV-26663/2008, kojom se tužitelj obvezao tuženiku platiti kamatu koja je promjenjiva.

II. Utvrđuje se ništetnom odredba pod točkom 7. Ugovora o kreditu br. 312951 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišne knjige, solemniziran 24. listopada 2008. godine kod javnog bilježnika Zorke Čavajde, posl.br. ovjere OV-26663/2008, prema kojoj se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u iznosu od 1.170,64 CHF (tisućustosedamdeset švicarskih franka i šezdesetčetiri centi) u kunsjoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju kreditora na dan dospijeca.

III. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, isplatiti tužiteljici Aniti Damjanović iz Zaprešića, Ulica Rakitovec II br. 4, OIB: 63624632705, zakonske zatezne kamate obračunate:

Na iznos od 22,22 EUR od dana 06.05.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 4,66 EUR od dana 05.07.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 17,14 EUR od dana 06.08.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 1,53 EUR od dana 05.09.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 1,52 EUR od dana 04.10.2013. do 30.09.2015.,

Na iznos od 20,95 EUR od dana 05.12.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 18,27 EUR od dana 05.02.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 5,72 EUR od dana 24.03.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 3,57 EUR od dana 22.04.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 1,17 EUR od dana 21.05.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 2,72 EUR od dana 24.06.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 3,57 EUR od dana 22.07.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 3,26 EUR od dana 22.08.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 0,22 EUR od dana 25.09.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 0,23 EUR od dana 22.10.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 0,23 EUR od dana 24.11.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 0,23 EUR od dana 22.12.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 9,60 EUR od dana 16.01.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 1,80 EUR od dana 24.02.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 15,33 EUR od dana 20.03.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 15,33 EUR od dana 21.04.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 15,33 EUR od dana 26.05.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 15,33 EUR od dana 24.06.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 15,33 EUR od dana 22.07.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 15,33 EUR od dana 21.08.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 15,33 EUR od dana 23.09.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 15,33 EUR od dana 21.10.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 15,33 EUR od dana 25.11.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 15,33 EUR od dana 21.12.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 13,99 EUR od dana 25.01.2016. do 30.09.2015.,

po stopi koja se do 31. srpnja 2015. godine određuje po stopi koja se određuje, za svako polugodište koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 01. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, za razdoblje od 01. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a za razdoblje od 30. prosinca 2023. godine do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, sve u roku 15 dana.

IV. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, isplatiti tužiteljici Aniti Damjanović iz Zaprešića, Ulica Rakitovec II br. 4, OIB: 63624632705, zakonske zatezne kamate obračunate:

Na iznos od 66,31 EUR od dana 03.03.2009. do 30.09.2015.,
Na iznos od 48,50 EUR od dana 03.04.2009. do 30.09.2015.,
Na iznos od 52,31 EUR od dana 04.05.2009. do 30.09.2015.,
Na iznos od 44,99 EUR od dana 03.06.2009. do 30.09.2015.,
Na iznos od 31,79 EUR od dana 03.07.2009. do 30.09.2015.,
Na iznos od 33,82 EUR od dana 03.08.2009. do 30.09.2015.,

Na iznos od 41,64 EUR od dana 03.09.2009. do 30.09.2015.,
Na iznos od 35,66 EUR od dana 03.10.2009. do 30.09.2015.,
Na iznos od 33,87 EUR od dana 03.11.2009. do 30.09.2015.,
Na iznos od 41,97 EUR od dana 03.12.2009. do 30.09.2015.,
Na iznos od 53,37 EUR od dana 05.01.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 58,67 EUR od dana 05.02.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 60,81 EUR od dana 05.03.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 75,41 EUR od dana 06.04.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 72,81 EUR od dana 05.05.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 86,48 EUR od dana 04.06.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 121,96 EUR od dana 05.07.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 111,76 EUR od dana 04.08.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 159,18 EUR od dana 06.09.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 131,50 EUR od dana 05.10.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 118,48 EUR od dana 05.11.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 161,99 EUR od dana 06.12.2010. do 30.09.2015.,
Na iznos od 204,31 EUR od dana 05.01.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 177,05 EUR od dana 04.02.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 182,97 EUR od dana 04.03.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 162,57 EUR od dana 05.04.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 175,43 EUR od dana 05.05.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 240,65 EUR od dana 06.06.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 221,92 EUR od dana 05.07.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 336,93 EUR od dana 04.08.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 329,74 EUR od dana 05.09.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 240,75 EUR od dana 05.10.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 244,78 EUR od dana 04.11.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 230,90 EUR od dana 05.12.2011. do 30.09.2015.,
Na iznos od 247,70 EUR od dana 05.01.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 261,79 EUR od dana 06.02.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 260,77 EUR od dana 05.03.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 259,79 EUR od dana 05.04.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 267,90 EUR od dana 04.05.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 275,09 EUR od dana 05.06.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 268,05 EUR od dana 05.07.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 266,24 EUR od dana 06.08.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 261,79 EUR od dana 05.09.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 249,49 EUR od dana 05.10.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 265,14 EUR od dana 05.11.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 268,09 EUR od dana 05.12.2012. do 30.09.2015.,
Na iznos od 265,70 EUR od dana 05.02.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 249,40 EUR od dana 05.03.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 257,50 EUR od dana 18.03.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 265,69 EUR od dana 06.05.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 260,08 EUR od dana 31.05.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 242,98 EUR od dana 02.07.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 232,55 EUR od dana 06.08.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 237,37 EUR od dana 06.08.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 249,46 EUR od dana 20.09.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 261,36 EUR od dana 15.10.2013. do 30.09.2015.,

Na iznos od 254,62 EUR od dana 05.12.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 258,31 EUR od dana 05.12.2013. do 30.09.2015.,
Na iznos od 211,38 EUR od dana 05.02.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 220,61 EUR od dana 24.03.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 297,89 EUR od dana 22.04.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 219,65 EUR od dana 22.04.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 215,84 EUR od dana 21.05.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 216,66 EUR od dana 23.06.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 222,71 EUR od dana 22.07.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 224,64 EUR od dana 22.08.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 19,43 EUR od dana 25.09.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 19,80 EUR od dana 22.10.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 20,20 EUR od dana 24.11.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 20,00 EUR od dana 22.12.2014. do 30.09.2015.,
Na iznos od 18,07 EUR od dana 21.01.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 18,07 EUR od dana 24.02.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 21.03.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 21.04.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 26.05.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 24.06.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 22.07.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 21.08.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 23.09.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 21.10.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 25.11.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 21.12.2015. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 25.01.2016. do 30.09.2015.,
Na iznos od 217,46 EUR od dana 22.02.2016. do 30.09.2015.,

po stopi koja se do 31. srpnja 2015. godine određuje po stopi koja se određuje, za svako polugodište koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 01. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, za razdoblje od 01. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a za razdoblje od 30. prosinca 2023. godine do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, sve u roku 15 dana.

V. Odbija se tužbeni zahtjev tužiteljice za isplatu iznosa od 285,86 eur i 15.132,61 eur te da joj se na pojedine mjesečne iznose iz točke II. i III. dosudi zakonska zatezna kamata tekuća od 01. listopada 2015. godine pa do isplate.

VI. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 4.353,23 eur, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 29. listopada

2026. godine do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, sve u roku 15 dana.

VII. Utvrđuje se da ne postoji tražbina tuženika prema tužiteljici te se odbija prigovor radi prijeboja.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da su dana 30. rujna 2008. godine prednik tuženika Volksbank d.d. kao kreditor i tužitelj kao korisnik kredita zaključili Ugovor o kreditu broj 312951, u iznosu od 206.176,00 CHF uz redovnu kamatnu stopu od 5,50% godišnje. Redovna kamatna stopa je tijekom postojanja obveze ugovorena kao promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatama i naknadama Kreditora. Ističe kako Ugovor o kreditu sadrži odredbe (čl. 4. Ugovora o kreditu) kojima je ugovorena redovna kamatna stopa i redovna kamatna stopa po dospelosti koje su tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjive sukladno Odluci o kamatama i naknadama Kreditora, dakle u skladu s jednostranim odlukama tuženika, o kojima ne postoji mogućnost pojedinačnog pregovaranja s drugom ugovornom stranom korisnikom kredita, ovdje tužiteljem. Prilikom zaključenja predmetnog ugovora tuženik kao trgovac nije tužitelja kao potrošača u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na punoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi sa zaključenjem predmetnog ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana pa je time tuženik postupao suprotno odredbama članka 81., 82. i 90. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 93/03, dalje u tekstu: ZZP), od 7. kolovoza 2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg ZZP 07 i to člancima 96. i 97. te suprotno odredbama članka 322. Zakona o obveznim odnosima. Navodi da je tuženik sklapanjem navedenog ugovora s tužiteljem povrijedio kolektivne interese i prava tužitelja kao potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovor o kreditu, koristeći u istom, ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditu promjenjiva u skladu s jednostranim odlukama i drugim internim aktima tuženika, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik kao trgovac s korisnikom kreditnih usluga kao potrošačem-tužiteljem, nije pojedinačno pregovarao niti ugovorom utvrdio egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na Odluke tuženika o promjeni stope ugovorne kamate, a što ima za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, ovdje tužitelja. Upućuje na presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014., koja je potvrđena djelomično presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013., koja je donijeta u postupku protiv ovdje tuženika, a po tužbi Potrošač-Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača, kojom presudom u dijelu koji je postao pravomoćan je utvrđeno da je tuženik u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je

ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom Odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja odredba je kao takva ništeta. Osim u dijelu koji se odnosi na ugovorne odredbe o ugovorenoj i promjenjivoj zateznoj kamatnoj stopi, predmetni ugovor o kreditu ništeta je i u dijelu koji se odnosi na ugovorenu valutnu klauzulu uz primjenu švicarskog franka. Ugovorne odredbe iz sklopljenog ugovora o kreditu sa ugovorenim valutnom klauzulom uz primjenu tečaja švicarskog franka nisu bile jasne i razumljive tužitelju, a time ni poštene, sve u smislu odredbe čl. 81.-88. ZPP/03, kasnije čl. 96.-102. ZPP. U odnosu na ovdje tužitelja (klijenta) kao potrošača s kojima je sklapala ugovor o kreditu, banka je bila u superiornom položaju, zbog čega se od nje očekivalo savjesno i odgovorno ponašanje, a kojim će se pri sklapanju ugovora sa klijentom (ovdje tužiteljem) izbjeći neravnoteža uzajamnih obveza koja iz takvih ugovora proizlazi.

2. Stoga tužiteljica predlaže donošenje presude kojom će se utvrditi da je Ugovor o kreditu broj 312951 sklopljen dana 30. rujna 2008. godine između tužitelja i pravnog prednika tuženika ništeta u dijelu koji se odnosi na promjenjivost kamatne stope i valutnu klauzulu, uz nalog tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 285,86 eur/2.153,80 kn i iznos od 15.713,73 eur/118.395,13 kn, zajedno sa pripadajućom zateznom kamatom i troškovima postupka.

3. Podneskom od 27. kolovoza 2026. godine tužitelj je uredio tužbeni zahtjev na način da je uz utvrđenje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi sukladno nalazu i mišljenju vještaka zatražio isplatu iznosa od 285,86 eur i iznosa od 15.132,61 eur, zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom na svaki pojedini mjesečni iznos od dospijeća pa do isplate, te troškovima parničnog postupka.

4. Tuženik u odgovoru na tužbu ističe prigovor zastare. Navodi da je provedena konverzija ugovora o kreditu temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju. Utvrđenja iz Parnice Potrošač nisu primjenjiva na ugovorni odnos koji je predmet tužbe. Sve i kada bi presuda iz Parnice Potrošač bila primjenjiva, niti tada nema mjesta izravnoj primjeni Presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz Presude VTS-a. Sve i kada bi presuda iz Parnice Potrošač bila primjenjiva, ugovorne odredbe ugovora o kreditu koje su obuhvaćene ovom tužbom za ništetnost nisu utvrđene ništetima u Parnici Potrošač. Tužitelj nije niti pokušao dokazati da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i koje su suprotno načelu savjesnosti i poštenja dovele do neravnoteže među strankama. Ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (članak 96. ZPP). Metoda kojom tužitelj postavlja zahtjev za isplatu je neosnovana. Ističe prigovor radi prijeboja.

5. U tijeku postupka izvršen je uvid u Ugovor o kreditu, izvadak iz zemljišne knjige za zk.ul. 25504 k.o. Odra, otplatnu tablicu po kreditu, Aneks 2. Ugovora o kreditu, parametre kamatne stope, otplatni plan, Opće uvjete za poslovanje s građanima, izvadak iz matice vjenčanih, provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku Darku Prpiću za Darfin d.o.o., te je proveden dokaz saslušanjem tužiteljice.

6. Temeljem ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno te na temelju rezultata cjelokupnog postupka u skladu s odredbom čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 155/23, dalje: ZPP) sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja djelomično osnovan.

7. Među strankama nije sporno da je dana 30. rujna 2008. godine sklopljen među strankama ugovor o kreditu u valuti švicarskog franka te da se radilo o kreditu s ugovorenim promjenjivom kamatnom stopom u skladu s Odlukom tuženika o kamatnim stopama kreditora, s time da je početna kamatna stopa ugovorena u visini od 5,50% godišnje. Isto tako, nije sporno da je tijekom otplate kredita početno ugovorena kamatna stopa mijenjana u više navrata, o kojim povećanjima je tuženik obavještavao tužitelja, kao i to da je za vrijeme otplate kredita tečaj CHF rastao.

8. Nadalje, nije sporno da je između stranaka sklopljen Aneks br. 2. ugovoru o kreditu dana 28. siječnja 2016. godine, kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita s CHF valutnom klauzulom u kredit s EUR valutnom klauzulom.

9. Prvenstveno je sporno da li tužitelj ima status potrošača te da li mu, s obzirom na sklopljeni Aneks br. 1. ugovoru o kreditu, pripada pravo na podnošenje tužbenog zahtjeva kojim traži utvrđenje ništetnosti osnovnog Ugovora o kreditu, odnosno pojedinih odredbi tog Ugovora, te, ako mu to pripada, da li mu temeljem stjecanja bez osnove pripada pravo tražiti isplatu kao posljedicu ništetnosti ugovora ili njegovih pojedinih odredbi, te visina zahtjeva.

10. Prema odredbi čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača, potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Budući je iz samog Ugovora o kreditu jasno da je isti zaključio tužitelj kao fizička osoba i nema nigdje podatka o tome da bi kredit bio namijenjen bilo kakvoj poduzetničkoj djelatnosti, to je utvrđeno da tužitelj ima svojstvo potrošača.

11. Isto proizlazi i iz iskaza tužiteljice, koji je sud prihvatio kao životan i uvjerljiv, te je utvrđeno da joj je predmetni kredit bio potreban za kupnju stana, te se prije sklapanja ugovora o kreditu konzultirala sa institucijom za financijsko savjetovanje koji su joj preporučili ishođenje stambenog kredita u tadašnjoj Volks bank d.d. i to u valuti CHF. Zapravo je kredit dogovoren između te financijske institucije i banke, dok je ona samo došla na gotov čin potpisivanja kredita. Sa bankom nije razgovarala o uvjetima kredita niti joj je itko ponudio neku drugu mogućnost ili je upozorio na neke rizike. Djelomično je pročitala Ugovor, vidjela da je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, međutim u to vrijeme je financijsko tržište bilo relativno stabilno, te nije očekivala neke rizike niti je na iste bila upozorena. Ni kod javnog bilježnika nisu razgovarali o tome, a navedeni kredit joj je prezentiran kao najpovoljnija opcija za nju. 2015. godine kredit je konvertiran, a i ta konverzija joj je prezentirana kao jedina logična opcija i zapravo nije ni bila svjesna da tu opciju može odbiti. Rata je u početku bila oko 4.000,00 kn, da bi kasnije porasla na 7.500,00-7.800,00 kn. U trenutku podizanja kredita podigla je kredit od 128.000,00 eura, a po proteku 7 godina otplaćivanja kredita banci je bila dužna oko 200.000,00 eura. Provedbom konverzije, taj dug je pao na oko 150.000,00 eura, a 2019. godine kada je prijevremeno zatvarala konvertirani kredit prodajom tog stana, nije mogla podmiriti cijeli iznos kredita, već je morala dodatno dići iznos od oko 30.000,00 eura. U vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu nije imala nikakvu obrtničku djelatnost niti je koristila stan za neke poslovne svrhe, iznajmljivanje ili slično. Ne sjeća se da se prilikom sklapanja konverzije našla s bankarom, zna da je ispunila papire te ih predala.

12. Stoga je utvrđeno da tužitelj ima status potrošača u ovom postupku.

13. Osim toga, da je i sam tuženik smatrao da tužiteljica ima status potrošača proizlazi i iz činjenice da je sa tužiteljem sklopio Aneks br. 2. ugovoru o kreditu, obzirom je to pravo propisano odredbama čl. 19.a. i čl. 19.b. Zakona o izmjenama

i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 102/15, dalje: ZID ZPK/15) pridržano samo za potrošače.

14. Uz to valja navesti kako je u skladu sa pravnim shvaćanjem izraženim u odluci Vrhovnog suda RH Rev-18/2018 od 26. svibnja 2018. godine teret dokaza da tužitelji nisu potrošači na tuženiku, a ne na tužitelju, pa posljedično navedenom tuženik nije ni dokazao tu činjenicu.

15. U svezi s pitanjem valjanosti i pravnim učincima sporazuma o konverziji sklopljenog na osnovi ZID ZPK/15 izjasnio se Vrhovni sud Republike Hrvatske u oglednom sporu broj Gos-1/2019 rješenjem od 4. ožujka 2020.: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“

16. Nadalje, Vrhovni sud u obrazloženju zauzetog pravnog shvaćanja ističe da je ZID ZPK/15 poseban zakon (lex specialis) u odnosu na opća pravila obveznog prava, odnosno Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 11/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, dalje: ZOO/05), te da je riječ o izvanrednoj, jednokratnoj i retroaktivnoj mjeri (intervenciji) zakonodavca, kao i da ne mogu opća pravila ZOO/05 o ništetnosti ili izostajanju pravnih učinaka u dijelu u kojem su u eventualnoj koliziji s režimom ZID ZPK/15 o konverziji, dovesti do ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji pod pretpostavkom da je sporazum sklopljen sukladno prisilnim propisima ZID ZPK/15.

17. Posebice glede postojanja, odnosno nepostojanja pravnog interesa za zahtjeve da se utvrde ništetnima pojedine odredbe ugovora o kreditu prethodno vezanih uz CHF, treba reći da se u rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2868/2018-2 od 12. veljače 2019. Vrhovni sud Republike Hrvatske izjasnio da bez obzira na sklapanje dodatka ugovora o kreditu tužitelji imaju pravni interes i ovlašteni su tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga mogli ostvariti neka eventualna prava koja im pripadaju, a mahom je riječ o kondemnatornim novčanim zahtjevima.

18. U odlukama broj: Rev-1096/2022-2 od 8. studenog 2022. i Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020. Vrhovni sud Republike Hrvatske istakao je kako su sklapanjem dodatka osnovnom ugovoru o kreditu izmijenjeni samo uvjeti i način otplate kredita, a što potvrđuje i sama činjenica da se radilo o dodatku osnovnom ugovoru, a ne o sklapanju sasvim novog ugovora pa je neprihvatljivo pravno shvaćanje da osnovni ugovor o kreditu nije postojao, jer je vrijedio i imao sve pravne posljedice kao i kod korisnika kredita koji nisu sklopili dodatak osnovnom ugovoru o kreditu i proveli konverziju. Čak i kad bi se uzelo da je osnovni ugovor o kreditu prestao važiti, ne bi bilo nikakvih zapreka za utvrđenje nepoštenim i ništetnim odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

19. Tužiteljica stoga ima pravni interes i može tražiti utvrđenje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi kako bi na temelju toga ostvarila eventualna prava.

20. Nadalje, neosnovani su navodi o zastari utužene tražbine. Naime, postavljeni tužbeni zahtjev u predmetnoj parnici predstavlja restitucijski zahtjev iz odredbe čl.323.st.1. ZOO/05, pa slijedom toga rok zastare za predmetnu tražbinu iznosi pet godina (opći rok zastare), s tim da zastara te tražbine ne počinje teći prije nego što je utvrđena ništetnost ugovora ili neke njegove ugovorne odredbe, što je u skladu i sa pravnim shvaćanjem zauzetim na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda RH glede pitanja zastare restitucijskih zahtjeva. Pri tome, treba reći da navedeno pravno shvaćanje u potpunosti koincidira i sa najnovijim pravnim

shvaćanjima izraženim u odlukama Suda EU donesenim u spojenim predmetima C-776/19 do C-782/19, prema kojima potrošač koji je sklopio zajam izražen u stranoj valuti i nije bio svjestan nepoštenosti ugovorne odredbe uključene u taj ugovor o zajmu, ne može biti izložen roku zastare za povrat iznosa plaćenih na temelju te ugovorne odredbe. Polazeći od navedenog u svim predmetima u kojima se, na temelju čl.502.c. ZPP-a, primjenjuje pravno shvaćanje iz presude donesene u sporu po kolektivnoj tužbi, rok zastare nije počeo teći prije pravomoćnosti presude donesene u kolektivnom sporu – jer je tek sa donošenjem tih presuda potrošač stekao saznanje o nepoštenosti a time i o ništetnosti tih ugovornih odredbi. To nadalje znači da rok zastare, kada je riječ o tražbini preplate s osnova ništetne ugovorne odredbe o promjenjivosti stope ugovorne kamate i o tražbini preplate s osnova ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u odnosu na tuženika počinje teći od 14. lipnja 2018. godine.

21. Predmetna tužba u ovom postupku podnesena je 07. lipnja 2023. godine, pa s obzirom na prethodno navedeno, tražbina tužiteljice utužena u ovoj parnici nije zastarjela, jer do njenog pokretanja nije istekao rok zastare od pet godina.

22. Tužiteljica u ovom postupku nije osporavala odredbe sklopljenog Aneksa, a iako je sklapanjem tog Aneksa među strankama stvorena nova pravna osnova, to ne utječe na pravo tužiteljice kao ugovorne stranke na isticanje ništetnosti pojedine odredbe osnovnog ugovora o kreditu.

23. Stoga je u nastavku bilo potrebno utvrditi da li su u Ugovoru o kreditu koji je sklopljen između tužitelja i tuženika dana 30. rujna 2008. godine, ništetne odredbe čl. 4. Ugovora o kreditu u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu i odredbu čl. 7. o valutnoj klauzuli.

24. U odnosu na nepoštene ugovorne odredbe o promjenjivoj stopi redovne kamate i valutne klauzule vođen je sudski postupak zaštite kolektivnih interesa potrošača pred Trgovačkim sudom u Zagrebu koji je 4. srpnja 2013. godine donio presudu poslovni broj P-1401/2012 kojom je utvrđeno da je tuženik (kao jedna od banaka) u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. godine povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak, te u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. godine povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima, ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03) u razdoblju do 6. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

25. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu redovnu kamatnu stopu koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva potvrđena je presudom Visokog trgovačkog suda Republike poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. godine. Vrhovni sud Republike Hrvatske je 9. travnja 2015. godine donio presudu poslovni broj Revt-249/14-2 kojom je odbijena, između ostalog, i revizija tuženika protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske.

26. Nadalje, u pogledu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača vezano za ugovorenu valutu uz koju je vezana glavnica švicarski franak (valutna klauzula):

- Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je presudom poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. godine preinačio prvostupanjsku presudu i odbio ovaj dio tužbenog zahtjeva,

- Vrhovni sud Republike Hrvatske je presudom i rješenjem poslovni broj Revt-249/14-2 od 09. travnja 2015. godine potvrdio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske o odbijanju ovog dijela tužbenog zahtjeva,

- Ustavni sud Republike Hrvatske je odlukom broj U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/2015, U-III-2604/2015 i U-III-2605/2015 od 13. prosinca 2016. godine ukinuo presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom je odbijen zahtjev upravljen na utvrđenje da su povrijeđeni kolektivni interesi i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutu,

- Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem poslovni broj Revt-575/16-5 od 3. listopada 2017. ukinuo presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu valutu,

- Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je 14. lipnja 2018. godine donio presudu poslovni broj PŽ-6632/17 kojom je odbijena, između ostalog, i žalba ovdje tuženika protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. godine,

- Vrhovni sud Republike Hrvatske je odlukom poslovni broj Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019. godine potvrdio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17 kojom je utvrđena povreda kolektivnih interesa i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutu uz koju je vezana glavnica CHF.

27. Prema odredbi čl. 502.c. Zakona o parničnom postupku, fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502a. st. 1. navedenog Zakona da su određenim postupanjem, uključujući propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Riječ je u konkretnom slučaju dakle o specifičnom proširenju subjektivnih granica pravomoćnosti presuda kojima se prihvaćaju zahtjevi za zaštitu kolektivnih interesa i prava i to samo u slučaju ako pojedini zahtjevi za zaštitu budu prihvaćeni.

28. Nadalje, i prema odredbi čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. st. 1. navedenog Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. navedenog Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Kako se u konkretnom slučaju tužitelj dakle poziva upravo na pravno utvrđenje iz rečene presude kojom je utvrđeno da je tuženik povrijedio prava tužitelja kao

potrošača i ujedno korisnika kredita, a u kojima je koristio ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovarao promjenjivost kamatne stope, a da nije tužitelja u cijelosti informirao o parametrima bitnim za donošenje takve odluke o promjeni kamatne stope, te takve odredbe ugovora utvrđuje ništetnim, to je nepotrebno posebno analizirati tvrdnje tuženika o razlozima promjene kamatne stope, odnosno o kriterijima i parametrima koji su utjecali na takvu promjenu, uz okolnost da je Trgovački sud u Zagrebu u navedenoj odluci takve odredbe ugovora, odnosno takvu praksu u ugovorima o kreditu, pravomoćno već utvrdio ništetnim.

29. Na tvrdnju tuženika da stranke nisu sklopile ugovor o kreditu s fiksnom kamatnom stopom valja reći kako je već u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom je utvrđeno da su ugovorne odredbe koje je tuženik sklapao s korisnicima kredita (potrošačima), uključujući i tužitelja, a u kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, bile uočljive (jer su bile jasno istaknute u ugovoru) i jasne (jer je u njima jasno naznačeno da se radi o promjenjivoj kamatnoj stopi) ali nisu bile razumljive potrošačima jer je terminologija koja je korištena visoko stručna što je dovelo do ništetnosti tih odredbi.

30. Pozivanje tuženika na odredbe svojih Općih akata nije osnovano, jer takvi akti tuženika kao kreditora kojima ona definira povećanje kamatne stope i način obračuna kamate, kao stručni akti možda i jesu razumljivi osobama s ekonomskim obrazovanjem i znanjima ali nedvojbeno nisu razumljivi prosječnom potrošaču pa tako ni tužitelju. Stoga je tuženik kao kreditor, u skladu s osnovnim načelima obveznog prava, bio dužan prilikom sklapanja Ugovora o kreditu, informirati tužitelja na način koji je jasan i razumljiv prosječnom potrošaču koji nema ekonomsku naobrazbu, o smislu i sadržaju odredbi o primjenjivoj kamatnoj stopi te parametrima o kojima ovisi njezina visina u budućem razdoblju vraćanja kredita, što tuženik u konkretnom slučaju nije učinio.

31. Pri tome se ne dovodi u pitanje pravo tuženika kao kreditora da u ugovorima koje zaključuje sa svojim klijentima ugovara takvu kamatu (promjenjivu), već je odlučan način na koji se ugovara promjenjivost stope te kamate. Predmetne ugovorne odredbe sastavio je tuženik kao trgovac po unaprijed formuliranom standardnom obrascu te tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, a opći uvjeti ugovora ne mogu valjano nadomjestiti pojedinačno pregovaranje.

32. Tuženik u ovom postupku nije dokazao da je tužitelj kao potrošač i slabija ugovorna strana imala utjecaja na sadržaj ugovora u dijelu kojim je ugovorena mogućnost promjena kamatne stope sukladno odluci banke.

33. Prema pravnom stavu koji je izražen u presudi Europskog suda od 30. travnja 2014. u predmetu C-26/13 nije dovoljno da je ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi redovne kamate ugovora o kreditu potrošaču samo gramatički razumljiva, već je potrebno da potrošaču budu na jasan način objašnjeni razlozi i pojedinosti načina njene promjene tako da on na temelju razumljivih kriterija može predvidjeti njihove ekonomske posljedice na svoju financijsku situaciju.

34. Valutna klauzula je zaštitna klauzula kojoj je svrha osigurati jednaku vrijednost ispunjenja činidbe i protučinidbe u slučaju inflacije, što znači da osigurava kreditoru da broj novčanih jedinica koje će potrošač plaćati kako će anuiteti dospijevati, bude po svojoj stvarnoj vrijednosti jednaka vrijednosti novčanih jedinica u trenutku isplate kredita potrošaču, a sve to kako bi se ispoštovalo jedno od temeljnih načela ugovornih odnosa – načelo jednake

vrijednosti činidaba. Valutna klauzula nije određeni iznos novčanih sredstava koje je banka isplatila potrošaču, međutim kao zaštitna klauzula koja se veže na novčani iznos koji je isplaćen neodvojivo je povezana i direktno utječe na visinu mjesečnih anuiteta u kojima se kredit vraća, a kao takva sastavni je dio novčanog iznosa čija visina varira ovisno o tečaju CHF, čime se vrijednost potrošačeve ugovorne obveze izračunava temeljem ugovornog tečaja naspram kune na dan plaćanja svakog pojedinačnog mjesečnog anuiteta, pa visina glavnog predmeta ugovora - novčanog iznosa koji je kreditor isplatio potrošaču, izravno ovisi o promjeni tečaja.

35. Sukladno navedenom to znači da prilikom sklapanja ugovora potrošaču moraju biti priopćeni svi elementi koji bi mogli imati utjecaj na opseg njegove obveze, a na temelju kojih on može ocijeniti, osobito, ukupnu cijenu svog zajma. To, uz ostalo, uključuje informiranje o tome da snosi rizik od pada valute od kojih ostvaruje dohodak, što može ugroziti mogućnost vraćanja zajma, s time da se pritom traži od pružatelja usluge da utvrdi moguće promjene tečaja i tim povezane rizike zajma u stranoj valuti.

36. Pritom nije dostatno da su odredbe tužitelju kao osobi prosječnog potrošača koja je razumno dobro informirana i razumno pažljiva i oprezna, kako to navodi tuženik, samo gramatički razumljive, nego i to da ekonomske posljedice te odredbe moraju biti jasne prosječnom potrošaču. Kad pročitati tekst ugovora nije dovoljno da potrošač samo razumije da, primjerice, tečaj valute može varirati gore ili dolje, nego da stvarni učinci moraju biti jasni prosječnom potrošaču. Dakle, potrošač mora biti svjestan mogućnosti dizanja ili padanja vrijednosti strane valute, a taj rizik promjene tečaja mora biti jasan i potrošač mora biti jasno upoznat s time da snosi financijski teret tog rizika i to bez ograničenja. Stoga banka kao pružatelj usluge mora iznijeti moguće promjene deviznog tečaja i rizike svojstvene uzimanju zajma u stranoj valuti, pa potrošač mora imati stvarnu mogućnost upoznati se sa svim odredbama ugovora, jer pravodobna informacija pružena pri sklapanju ugovora o ugovornim odredbama i posljedicama navedenog sklapanja za potrošača je od temeljne važnosti kako bi donio odluku o tome hoće li se ugovorno vezati uz pružatelja usluge ili prodavatelja robe postupajući po odredbama koje je ovaj prethodno sastavio.

37. Tužene banke nisu na transparentan način informirale potrošače da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz EUR i kod ove odredbe vrijedi pretpostavka da se o njoj nije pregovaralo, jer suprotno tuženik nije dokazao. Smatra se da se o pojedinoj odredbi pojedinačno pregovaralo ako je potrošaču omogućeno da intervenira u unaprijed formulirani govor, a on to ne prihvati ili ako je potrošaču omogućeno da prihvati određenu odredbu ili ne, pa se onda smatra da je postojala mogućnost potrošača da utječe na sadržaj ugovora. Tuženik mora dokazati da je potrošač faktički mogao utjecati na sadržaj odredbe ugovora definiran od strane trgovca, s posljedicom da je trgovac pokazao spremnost promijeniti sadržaj odredbe, a što u konkretnoj situaciji nije slučaj.

38. Stoga, a kako su odredbe koje su se odnosile na valutnu klauzulu bile sastavni dio standardnog ugovora o kreditu unaprijed sastavljenog od tuženice, da se o tim odredbama s tužiteljem nije pojedinačno pregovaralo, da on nije imao utjecaj na njihov sadržaj, te da je tim odredbama, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, tužitelju kao potrošaču nametnuta obveza koju on objektivno nije mogao sagledati kao cjelinu u vrijeme sklapanja ugovora, iz čega proizlazi da takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika,

slijedom čega je takva odredba ništava, sukladno odredbama navedenih zakona o zaštiti potrošača i rečene odluke povodom tužbe za kolektivnu zaštitu.

39. Tuženik u ovom postupku nije dokazao da je tužitelj kao potrošač i slabija ugovorna strana imala utjecaja na sadržaj ugovora u dijelu kojim je ugovorena valutna klauzula vezano uz valutu CHF, niti je dokazao da je tužitelja prije i tijekom sklapanja ugovora obavijestio te informirao o rizicima vezano uz valutu CHF ili pak parametrima o kojima ovisi promjena tečaja.

40. Slijedom navedenog, spomenutom kolektivnom tužbom, za koju odluku Visokog trgovačkog suda je ovaj sud vezan, sud nalazi utvrđenim osnov tužbenog zahtjeva, koji se ogleda u činjenici da je tuženik, iskoristivši činjenicu da nije bilo propisa koji mu je to nalagao, kao banka tužitelju kao potrošaču nametnuo ugovorne odredbe koje potrošača stavljaju u neravnopravni položaj, pa su te odredbe uzrokovale znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, a što je u suprotnosti s načelom savjesnosti i poštenja, zbog čega je valjalo utvrditi ništetnim one odredbe koje se odnose na ugovorenu valutnu klauzulu u CHF i promjenjivu kamatnu stopu i odlučiti kao u izreci pod točkama I. i II.

41. Prema odredbi čl. 323. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18 - dalje: ZOO) u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove iz čl. 1111. ZOO. Sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve odredbe nije bilo. Utvrđenjem ugovorne odredbe ništetnom potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba ništetna.

42. Iz navedenog proizlazi da bi tužitelju, da nije sklopljen Aneks broj 2, a temeljem utvrđene djelomične ništetnosti Ugovora o kreditu pripadalo pravo na povrat onog što je isplatio na temelju ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi na temelju jednostrane odluke tuženika i valutne klauzule u CHF.

43. Radi utvrđivanja visine potraživanja provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku Darku Prpiću za Darfin d.o.o., koji je u svom nalazu i mišljenju naveo da u utuženom razdoblju, odnosno od početka kredita do provedbe konverzije po kreditu ne postoji razdoblje u kojem je anuitet po simuliranom početnom otplatnom planu manji od anuiteta po provedenom otplatnom planu. Ukupno razlika u iznosu anuiteta primjenom tečaja na dan dospijeća u odnosu na iznose anuiteta primjenom tečaja na dan isplate kredita iznosi 114.016,36 kn, za anuitete koje je Nalazom utvrđen više plaćen iznos, odnosno eurska protuvrijednost po fiksnom tečaju (1 EUR = 7,53450 kn) iznosi 15.132,61 EUR. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju člankom 19.c propisan je način izračuna konverzije kredita. Prilikom izrade simuliranog otplatnog plana u EUR za određivanje iznosa početne glavnice u EUR uzeta je početno odobrena glavnica kredita u CHF po primijenjenom tečaju na dan isplate kredita za CHF čime je dobiven iznos kunske protuvrijednosti početno odobrene glavnice kredita, na tako dobiven iznos kunske protuvrijednosti početno odobrene glavnice kredita primijenjen je EUR tečaj iste vrste važeći na

dan isplate kredita te je tako dobivena početno odobrena glavnica kredita u EUR. Primijenjene kamatne stope u simuliranom otplatnom planu kredita u EUR načelno su više od primijenjenih kamatnih stopa po obračunu banke za kredit u CHF (naknadno dostavljena dokumentacija). Konverzijom kredita iz valutne klauzule u CHF u valutnu klauzulu u EUR su u izračun konverzije uzete sve uplate tužitelja. Iznos preplate koju tužitelj potražuje u ovom postupku također polazi od tih istih stvarnih uplata tužitelja za podmirenje obveze za anuitete u CHF, no nisu uzete u obzir zakonske zatezne kamate na više uplaćene iznose (preplatu utvrđenu konverzijom kredita) od dana plaćanja do dana konverzije. Preplata utvrđena konverzijom izračunata je kao razlika uplata radi namirenja anuiteta po kreditu s valutnom klauzulom u CHF do dana konverzije i uplata potrebnih za namirenje anuiteta po simuliranom otplatnom planu kredita s valutnom klauzulom u EUR, te je kao takvu nije moguće razlučiti na preplatu utvrđenu konverzijom zbog promjene kamatne stope te na preplatu utvrđenu konverzijom zbog promjene tečaja. Aneksom br. 2 Ugovora o kreditu, članak II. (list spisa 164-168) utvrđena je preplata tužitelja po izvršenim uplatama po kreditu u CHF u odnosu na anuitete po kreditu u EUR koja iznosi 4.295,91 HRK, odnosno po fiksnom tečaju eura 570,17 EUR. Ukupno zatezne kamate iznose 5.345,92 EUR.

44. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka, obzirom je isti izrađen objektivno, jasno i stručno, na temelju relevantne dokumentacije tim više što stranke nisu imale primjedbi ni prigovora na isti.

45. Međutim, s obzirom da su stranke 28. siječnja 2016. sklopile Aneks br. 2. Ugovoru o kreditu temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine, broj 102/2015), kojim je izvršena konverzija kredita u kredit uz valutnu klauzulu u Eur, to je cjelokupan iznos koji je tužitelj uplatio do dana obračuna konverzije iskorišten za zatvaranje obveza po kreditu uz valutnu klauzulu u Eur. Kako je cjelokupni iznos svih uplata koje je tužitelj izvršio do datuma konverzije iskorišten za zatvaranje obveza po novom eurskom kreditu, to nije preostao nikakav iznos preplate koji bi se u ovome postupku tužitelju mogao vratiti. Naime, tuženik je na temelju kogentnih odredbi čl. 19.c ZIDZPK u izračun konverzije uvrstio sve iznose koje je za vrijeme otplate kredita primio od tužitelja, uključivo i sve iznose koje je primio uz primjenu valutne klauzule u CHF, a to uključuje i razliku između stvarno naplaćenog anuiteta koji je obračunat prema primijenjenom tečaju i tečaja koji je bio važeći na dan korištenja kredita te je postignuta suglasnost o korištenju preplate po konverziji kredita vezanog za CHF valutnu klauzulu, dok ta razlika koju tužitelj zahtijeva tužbom, nakon zaključenog Aneksa nije sada u imovini tuženika bez pravne osnove pa nisu ispunjene pretpostavke za povrat propisane čl. 1111. ZOO.

46. Pritom se ne može prihvatiti shvaćanje da je eurski kredit trebalo zatvoriti i u većem dijelu od onoga kako je obračunato, s obzirom da je navedeno provedeno u skladu s metodologijom i postupkom propisanim odredbama ZID ZPK, a koji Zakon je prošao ocjenu ustavnosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske. Naime, Ustavni sud Republike Hrvatske u postupku ocjenjivanja suglasnosti s Ustavom RH ZID ZPK/15 (U-I/3685/2015) odlukom od 4. travnja 2017. ocijenio je spomenuti Zakon usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske i nije prihvatio prijedlog većeg broja predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti Zakona s Ustavom, ocjenjujući u opisanim okolnostima da ZID ZPK/15 zadovoljava kriterije formalne i materijalne ustavnosti. Dakle, imajući u vidu da je predmetni Dodatak Ugovoru o kreditu sklopljen na temelju (prisilnog) propisa koji je uspješno prošao test

ocjenjivanja ustavnosti u ustavnosudskom postupku, valja zaključiti da njegove odredbe obvezuju stranke jer nemaju elemenata koji bi im davali obilježje nepoštenosti i imali za posljedicu njegovu ništetnost (tako i VSRH u odluci Rev-637/2019-2 od 15. studenoga 2022.).

47. Dakle, tražbina tužitelja na povrat preplaćenih svota po osnovi ništetne ugovorne odredbe o načinu promjene stope ugovorne kamate iz kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF, budući da je zaključila Aneks na temelju odredbi ZID ZPK i posljedično izvršenoj konverziji u skladu sa ZID ZPK, je podmirena jer su i uplate izvršene po toj osnovi u cijelosti uračunate prilikom obračuna konverzije kredita i na taj je način obveza kreditora na povrat tih svota prestala. Sklapanjem Aneksa na način propisan odredbama čl. 19.c ZID ZPK osiguran je povrat stečene koristi kreditora kao banke putem korištenja uplata potrošača (tužitelja) za namirenje dospjelih i budućih obroka kredita u EUR-u koji je zamijenio kredit u CHF do čega je došlo na temelju informativnog pristanka potrošača kojemu su bile poznate sve posljedice konverzije i na koju je tužitelj kao korisnik kredita slobodno pristao.

48. Naime, Aneksom br. 2. Ugovora o kreditu stranke su suglasno utvrdile da se preplata koristi za sukcesivno namirenje budućih anuiteta s valutnom klauzulom u EUR sve dok se u potpunosti ne iskoristi.

49. Na taj je način valjano prestala obveza tuženika za povrat više plaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe o načinu promjene kamatne stope ugovornih kamata i promjene valutne klauzule, a koja bi proizlazila iz opće odredbe obveznog prava (čl. 1111. st. 1. ZOO-a) i ti više plaćeni iznosi nisu bez pravne osnove ostali u imovini tuženika.

50. Tužiteljica je slobodnom voljom takvu izmjenu ugovora u cilju otklanjanja posljedica nepoštene ugovorne odredbe prihvatila, pa je prema stavu ovog suda zaključenjem Aneksa ugovoru uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja stranaka u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl.19.c u vezi s čl. 19.e ZID ZPK.

51. Prema tome primjena posebnog propisa (konkretno ZID ZPK) derogira opće odredbe Zakona o obveznim odnosima o pravnim posljedicama ništetnosti na način da se iznosi koji su plaćeni na temelju nepoštene ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli CHF ne vraćaju potrošaču, već su iskorištene u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim Aneksom ugovoru.

52. Navedeno pravno stajalište izraženo je i u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026.

53. Istom je odlukom zaključeno da: "Petrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji."

54. Slijedom navedenog, zaključak je ovog suda da tužiteljica ne ostvaruje pravo na glavnicu izračunate pretplate, već samo na zatezne kamate na pojedine iznose pretplate od dana njihova plaćanja do provedene konverzije.

55. Stoga je valjalo tužbeni zahtjev koji se odnosi na isplatu glavnice odbiti i odlučiti kao u izreci pod točkom V.

56. Odredbom čl. 1111. ZOO-a propisano je da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezna kamata, i to, ako je stjecalac nesavjestan od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Stoga je banka, sukladno odredbi čl. 1111. ZOO-a, dužna vratiti zatezne kamate na preplaćene iznose od dana stjecanja svakog pojedinog mjesečnog iznosa preplaćenog na ime jednostrano promjenjive redovne kamate i valutne klauzule u CHF, jer je nesavjesna ugovorna strana koja je koristila nepoštene ugovorne odredbe, a sve na način kako je to naprijed navedeno.

57. Tužitelj je tužbom zatražio i zatezne kamate pozivom na odredbu članka 1111. ZOO-a, i to od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do isplate, što u sebi uključuje i razdoblje do provedene konverzije. Taj dio, kako je razvidno iz naprijed navedenih odredaba, nije obuhvaćen obračunom konverzije uređenim posebnim propisom, kao što nije uključen ni u iznose koje snose potrošači. Dakle, ostala je i nadalje obveza plaćanja nepodmirenih pripadajućih zateznih kamata na pojedinačne iznose obračunatih od dana dospijeca svakog pojedinog iznosa do dana prestanka obveze (izvršenom konverzijom), a koja obveza proizlazi iz odredbe čl. 1115. ZOO, jer je tuženik nepošteni stjecatelj iz razloga što je upravo on sastavio ugovorne odredbe koje su utvrđene ništetnim.

58. ZID ZPK/15 ne regulira materijalno-pravni učinak ništetnosti ugovorne odredbe propisan člankom 1111. stavak 1. ZOO-a u vezi s člankom 1115. istog Zakona, kojim je propisan opseg vraćanja stečenog bez osnove na način da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Zaključeni Anrkd nema restitucijski učinak za tužiteljicu u odnosu na zatezne kamate na pojedinačne iznose koje je platila na ime nepoštenih ugovornih odredbi u otplati kredita. Kako specijalnim propisom nije uređeno područje prava na zatezne kamate po osnovi odredbe članka 1111. ZOO-a, tada se primjenjuje opći propis, odnosno članak 1115. ZOO-a temeljem kojeg tužiteljici pripada pravo na isplatu zatezne kamate od dana plaćanja pojedinačnih novčanih iznosa na temelju nepoštenih ugovornih odredbi pa do dana kada su ti iznosi iskorišteni za ispunjenje njezine obveze ugovorene Aneksom.

59. Navedeno ne obuhvaća samo zatezne kamate na onaj iznos koji je tuženik prilikom konverzije priznao kao "preplatu", već se odnosi na zatezne kamate na sve iznose koji su u ovom postupku utvrđeni kao više plaćeni na ime ništetnih odredbi Ugovora o kreditu, jer su svi ti iznosi kao dio svih izvršenih uplata tužitelja do dana konverzije uzeti u obzir prilikom izračuna konverzije, ali ne i zatezne kamate na te iznose.

60. To tim više što se tužitelj ni jednom odredbom Aneksa Ugovoru o kreditu ne odriče prava na zahtijevanje zakonskih zateznih kamata.

61. Slijedom navedenog tužitelju pripadaju zatezne kamate na više plaćene iznose na ime ništetnih odredbi, od sklapanja ugovora do konverzije, a koje zatezne kamate banka nije priznala prilikom konverzije. S obzirom da tužitelj navedene zatezne kamate nije zatražio u apsolutnom iznosu, to na iste ne teku procesne kamate.

62. Stoga je valjalo odlučiti kao u izreci pod točkama III. i IV.

63. Također je tužitelj u točki V. odbijen sa zahtjevom da mu se na pojedinačne iznose utvrđene preplate dosudi zatezna kamata i za razdoblje tekuće od dana sklapanja Aneksa br. 2. Ugovoru o kreditu pa do isplate, jer je glavnica utvrđene preplate uzeta u obzir prilikom sklapanja Aneksa br. 2. Ugovoru o kreditu i time prestala, te na taj iznos kamata ne može dalje teći.

64. U odnosu na prigovor radi prijeboja ističe se da promjenom tečaja na niže od onog koji je bio početan u svakom slučaju nije došlo do povrede interesa potrošača, pa kako tuženik niti ne ulazi u kategoriju potrošača, a isto tako nije narušena niti ravnoteža u ugovornom odnosu tuženika i tužitelja u tom smislu i tužitelj plaćanjem manjeg anuiteta zbog tečaja nižeg od početnog nije ništa primio/stekao, to nema niti obveze vraćanja, slijedom čega nema tražbine tuženika prema tužitelju i stoga je odlučeno kao u stavku V. izreke presude.

65. Što se zahtjeva za naknadu troškova postupka tiče, u predmetnom slučaju radi se o sporu iz potrošačkog ugovora koji u sebi sadrži nepoštene ugovorne odredbe koje su dovele do znatne neravnoteže. Odmjeravanje troškova prema uspjehu u sporu narušilo bi pravičnu ravnotežu između interesa stranaka jer bi donesena odluka o trošku bila prekomjeran teret za tužitelja (potrošača), koji nije dao povod za parnicu. Osim toga, takva odluka o troškovima postupka rezultirala bi ograničenjem koje umanjuje samu bit tužiteljevog prava na pristup sudu te bi mogla odvratiti potrošača od ostvarivanja prava na djelotvorni sudski nadzor nepoštenosti ugovornih odredaba (tako odluka Vrhovnog suda RH br. Rev-1014/18 od 20.10.2021., Odluka suda EU C-224/19 i C-259/19, odluka Ustavnog suda RH br. U-III-4029/2013 od 19.12.2017.). Stranke su uspjele u sporu djelomično - tužitelj sa zahtjevom za isplatu zateznih kamata na pojedinačne iznose glavnice, a tuženik u odnosu na zahtjeve za isplatu glavnice. Međutim u okolnostima konkretnog slučaja, u kojem tužitelj postavlja kondicijski zahtjev zbog toga što je tuženik u Ugovor o kreditu koji je predmet spora bez pregovaranja unio nepoštene ugovorne odredbe, obzirom na visinu troškova sukladno vrijednosti predmeta spora, troškovi postupka koje je već snosio tužitelj i oni koje bi morao platiti tuženiku bili bi daleko veći od zateznih kamata koje su mu dosuđene zbog nepoštenih ugovornih odredbi sadržanih u Ugovoru o kreditu. Dosuđena zatezna kamata kvalificira se kao „imovina“ zaštićena čl. 1. Protokolom 1. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te znatno smanjenje iznosa tog potraživanja, koje je rezultat obveze plaćanja troškova postupka, predstavlja miješanje u pravo tužitelja na mirno uživanje svog vlasništva (tako i Europski sud za ljudska prava u predmetima Klauz protiv Hrvatske od 18.7.2013., Mafalani protiv Hrvatske od 26.9.2023., koji se u sporovima u kojima nije stranka država primjenjuju u skladu s tumačenjem iz presude Čolić protiv Hrvatske od 18. studenog 2021.). Osim toga, o predmetu spora kakav je predmetni - osnovanost kondicijskog zahtjeva za isplatu na temelju nepoštenih ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji je konvertiran u ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR u skladu s odredbama ZID ZPK/15, postoji neujednačena sudska praksa, pa se ne može zaključiti da je predmetna tužba bila očito neosnovana i lišena svakog izgleda za uspjeh. Zbog toga legitimni cilj - izbjegavanje neopravdanog parničenja nije izravno primjenjiv u ovom predmetu, a nalog tužitelju da naknadi troškove postupka tuženiku predstavljao bi miješanje u njegovo pravo na mirno uživanje imovine koja mu je dosuđena u ovom postupku.

66. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. u svezi s čl. 155. ZPP-a. Tužiteljici je priznat trošak zastupanja po punomoćniku odvjetniku u

skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika i zatraženom trošku i to za sastav tužbe prema Tbr. 7. toč. 1. – 500,00 eur, za sastav podnesaka od 18.02.2025.g. i 27.08.2026.g. prema Tbr. 8. toč. 1. po 500,00 eur, te za zastupanje na ročištima 05.03.2025.g., 25.03.2026.g. i 16.09.2026.g. prema Tbr. 9. toč. 1. po 500,00 eur, što ukupno iznosi 3.000,00 eur, a uvećano za trošak PDV-a prema Tbr. 46. u iznosu od 750,00 eur ukupno iznosi 3.750,00 eur. Navedenom iznosu pribrojen je trošak vještačenja u iznosu od 500,00 eur te trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 103,23 eur, tako da ukupno trošak tužiteljice iznosi 4.353,23 eur.

67. Stoga je odlučeno kao u izreci pod točkom VI.

U Zagrebu, 29. listopada 2026. godine

Sudac:
Vanessa Brizić Bahun

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana, a koji rok se računa:

- od dana održavanja ročišta na kojem se presuda objavljuje, ukoliko je stranka uredno obaviještena o ročištu za objavu, bez obzira da li je na isto pristupila, odnosno
- od dana primitka prijepisa presude, ukoliko stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje.

Žalba se podnosi pisano, u četiri istovjetna primjerka, putem ovog suda Županijskom sudu.

Broj zapisa: **9-3088f-55fc7**

Kontrolni broj: **0e65f-61eae-2596e**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.